

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 17358/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Зорица Томашевић, адвокат из ..., против туженог Града Ваљева, чији је законски заступник ЗЈП „Ваљево“ из Ваљева, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1546/21 од 16.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1546/21 од 16.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П 2166/20 од 27.01.2021. године, исправљеном решењем истог суда П 2166/20 од 04.11.2021. године, првим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да на име накнаде нематеријалне штете тужиљи по основу претрпљених физичких болова исплати износ од 100.000,00 динара, по основу претрпљеног страха износ од 150.000,00 динара, по основу претрпљених душевних болова због умањења општеживотне активности 300.000,00 динара и на име претрпљеног душевног бола услед наружености 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 27.01.2021. године, као дана пресуђења, па до исплате, док је преко досуђених износа, а до тражених 150.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и до тражених 600.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом од 27.01.2021. године до исплате, одбијен као неоснован. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 211.650,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1546/21 од 16.12.2021. године, првим ставом изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена је пресуда Основног суда у Ваљеву П 2166/20 од 27.01.2021. године, исправљена решењем истог суда П 2166/20 од 04.11.2021. године, у делу првог става изреке, којим је усвојен тужбени захтев у односу на накнаду нематеријалне штете за претрпљене физичке болове од 100.000,00 динара, на име претрпљеног страха од

150.000,00 динара, на име умањења општеживотне активности од 300.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова услед наружености од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 27.01.2021. године, као дана пресуђења, па до исплате и у другом ставу изреке. Другим ставом изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву П 2166/20 од 27.01.2021. године, исправљена решењем истог суда П 2166/20 од 04.11.2021. године у преосталом делу првог става изреке, тако што је обавезан тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова, поред досуђеног износа од 100.000,00 динара и на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха, поред досуђених 150.000,00 динара, исплати још по 50.000,00 динара за ове видове нематеријалне штете, са законском затезном каматом од 27.01.2021. године до исплате, док је за разлику на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова за износ од 100.000,00 динара и за разлику на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљеног страха за износ од 450.000,00 динара, са законском затезном каматом од 27.01.2021. године тужбени захтев одбијен као неоснован. Трећим ставом изреке, одбијен је као неоснован захтев парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права од стране другостепеног суда, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), па је оценио да ревизија није основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 04.01.2019. године у 12,00 часова у ... улици у Ваљеву, док се кретала тротоаром, тужиља се оклизнула и пала испред улазних врата зграде Града Ваљева, на ком делу лед покривен снегом није био очишћен. Приликом пада тужиља је задобила отворени прелом десне потколенице, која повреда је од стране вештака ортопедске струке квалификована као тешка телесна повреда праћена физичким боловима јаког интензитета у трајању од три дана, боловима средњег интензитета у трајању од десет дана и боловима лаког интензитета у трајању од 15 дана. Последица наведене повреде је умањење општеживотне активности 15%, а естетска наруженост је лаког степена. Према налазу вештака неуропсихијатријске струке, тужиља је трпела страх високог интензитета у трајању од 13 дана, а страх средњег и ниског интензитета у трајању од по два месеца. Предметну локацију одржавали су и чистили радници ЈКП „Видрак“ и то у периоду од 06,00 до 08,00 часова ујутру и после 12,00 часова, али не и у периоду од 08,00 до 12,00 часова, када је услед падавина постојећи лед био покривен снегом.

На основу изложеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је сходно члану 20. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи у вези са чланом 2. став 3. тачка 10. и чланом 3. став 1. тачка 10. Закона о комуналној делатности, тужени пасивно легитимисан у овој парници независно од околности што је сходно члану 21. Одлуке о чистоћи, послове уклањања снега и леда поверио ЈКП „Видрак“, Предузећу за чистоћу Града Ваљева, те је сходно члану 154, члану 184. и члану 200. ЗОО, налазећи да нема доприноса тужиље, која је показала дужну пажњу и носила адекватну зимску одећу,

дужан надокнадити нематеријалну штету по свим наведеним видовима и у износима које је сходно законом прописаним критеријумима и мерилима, оценио као правичне.

Прихватајући наведено чињенично стање као правилно и потпуно утврђено, другостепени суд је оценио да је приликом одмеравања правичне новчане накнаде одредба члана 200. став 2. ЗОО неправилно примењена, па је сходно члану 394. став 2. тачка 4. ЗПП, првостепену пресуду делимично преиначио и тужиљи по основу претрпљеног страха и по основу претрпљених физичких болова, досудио још по 50.000,00 динара заједно са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Према оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилном применом материјалног права, на чињенично стање правилно и потпуно утврђено током првостепеног поступка, одлучио о висини правичне накнаде нематеријалне штете коју је тужиљи досудио у пуном обиму.

Чланом 200. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама неспојивим са њеном природом и друштвеном сврхом, а чланом 192. став 2. ЗПП прописано је да оштећених који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, има право само на сразмерно смањену накнаду.

Наведном одредбом члана 192. став 1. ЗОО регулисано је материјално правно питање подељене одговорности за штету урачунавањем доприноса оштећеног лица настанку или увећању обима настале штете. Доказима изведеним током првостепеног поступка поуздано је утврђено да на страни тужиље није било пропуста који су допринели њеном повређивању или настанку тежих последица, повреде, а који би у складу са истакнутим приговором подељене одговорности искључили одговорност туженог или допринели умањењу траженог обештећења. Другостепени суд је уз оцену свих релевантних околности из члана 200. Закона о облигационим односима који су од утицаја на висину правичне накнаде (врста и тежина повреда), проценат умањења животне активности, интензитет и трајање физичких болова и страха), правилно утврдио висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете која тужиљи припада за све видове, у износима које и Врховни касациони суд сматра правичним водећи се мерилем значаја повређеног добра и циља коме накнада служи, а посебно имајући у виду да досуђени износи нису противни природи и сврси овог облика обештећења. Како је у конкретном случају, несумњиво утврђено да је тужилца показивањем дужне пажње и коришћењем зимске обуће, искључила свој допринос у настанку штете, а правилном применом критеријума и мерила, према интензитету и дужини трајања болова и значају здравља као угроженог добра, другостепени суд је истој досудио још по 50.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и страха.

Неосновано се ревизијским наводима указује на непостојање пасивне легитимације на страни туженог, јер је послове уклањања снега и леда са градских улица и тротоара исти поверио ЈКП „Видрак“ из Ваљева.

Чланом 21. Одлуке о чистоћи („Службени гласник Града Ваљева“ бр. 1/11), прописано је да се снег, лед, град и друге падавине уклањају одмах, а најкасније у року од 24 часа и то са пешачких зона, јавних степеништа, тротоара и уличних сливника,

одакле их уклања предузеће за чистоћу, испред стамених и пословних објеката, одакле их уклањају корисници, а са стаза до канти за смеће у двориштима и са кућног степеништа – станари.

Чланом 20. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/07 ... 47/18), одговорност туженог Града Ваљева произлази из чињенице да су комуналне делатности изворне надлежности локалне самоуправе.

Имајући у виду цитиране одредбе, околност да је чланом 4. Закона о уређивању комуналних делатности тужени Град Ваљево послове чистоће поверио ЈКП „Видрак“, истог не ослобађа одговорности у конкретном случају, јер је сходно члану 2. став 1. Закона о комуналним делатности, локална самоуправа дужна не само да створи услове за обезбеђење комуналних услуга, већ и да обавља надзор над њиховим вршењем.

На основу дате правне аргументације, Врховни касациони суд је сходно члану 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић